לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

אבי חימי, עו"ד
ראש הלשכה

ת"א, ג' בסיוון, תש"פ
26 מאי 2020
20/

לכבוד
ח"כ אמיר אוחנה
השר לבטחון פנים **- בדוא"ל -**
ירושלים

מכובדי,

הנדון: <u>תקנות שעת חירום ותזכיר חוק בנושא מניעת כניסת מבקרים ועורכי דין למקומות מעצר ובתי הסוהר</u>

בעניין שבנדון נבקש לפנות כדלקמן:

1. נדהמנו לגלות, כי אך לפני יומיים פורסמו **תקנות שעת חירום (מניעת כניסת מבקרים ועורכי דין למקומות מעצר ובתי סוהר) (תיקון מס' 2), התש"ף-2020**, שעניינן הגבלת זכות הייצוג על ידי עו"ד לעצורים ולאסירים.

2. כידוע, זכות הייצוג הוכרה כזכות יסוד בשיטת משפטנו והיא נגזרת של זכות הטיעון, השמורה לכל אדם לצורך ניהול הליך הוגן וראוי בעניינו.

3. טיוטת התקנות הנ"ל פוגעת למעשה בזכות היסוד או למצער מבקשת לצמצם אותה בעקבות שינויי הזמן בשל משבר הקורונה. למיטב ידיעתנו, טיוטת תקנות כאמור כלל לא פורסמה להערות הציבור, כך שגם אם מבקשים לשנות את מערך האיזונים לגבי זכות יסוד זו, מן הראוי לעשות זאת בשקיפות בהליך חקיקה החשוף לעין הציבור.

4. לא זו אף זו, הדברים מקבלים משנה חומרה עת עסקינן בדיני נפשות ובהליכים הכרוכה בהם שלילת חירות. בעניינים כגון דא מתעצמת זכות הייצוג וכל פגיעה בה אם בכלל צריכה להיעשות במשורה ומטעמים חריגים ויוצאי דופן.

5. בצער רב אנו חשים, כי הליך התקנת התקנות הנ"ל נעשה בחופזה רבה תוך "רכיבה על גל הקורונה" וניסיון להיתלות במשבר זה, על אף שאנו כבר מצויים בסיומו. תמוה ביותר, שתקנות אלה, הפוגעות בצורה חסרת תקדים בזכות יסוד, נחתמות בתקופה בה ניתנות הקלות בתחומים רבים במשק, כשלמעשה המגמה היא פתיחתו מחדש, ודווקא בתי הסוהר נוקטים מדיניות הפוכה לחלוטין מהמדיניות הכללית, וכל זאת בהליך חקיקה בו רב הנסתר על הנגלה.

TEL-AVIV: 10 DANIEL FRISH ST., 64731, ISRAEL | TELEPHONE +972-3-636-2214 :טלפון | **תל-אביב:** רח' דניאל פריש 10, מיקוד 64731
JERUSALEM: 1 CHOPIN ST. 92190, ISRAEL | FAX +972-1533-6362214 :פקס | **ירושלים:** רח' שופן 1, מיקוד 92190

Email:roshlishka@israelbar.org.il | **Website: www.israelbar.org.il**

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

אבי חימי, עו"ד
ראש הלשכה

6. וכאילו לא די בכך, היום פורסם **תזכיר חוק מניעת כניסת מבקרים ועורכי דין למקומות מעצר , תחנות משטרה, בתי סוהר, חדרי משמר ובתי סוהר צבאיים (הוראת שעה), התש"ף-2020**. תזכיר חוק זה הוא למעשה המשכן של התקנות הנ"ל והרחבתן – הן מבחינת מקום והן מבחינת זמן בהם תוגבל זכות הייצוג כאמור.

7. תזכיר זה המכיל קרוב ל-20 עמודים (!!!) פורסם היום, ליתר דיוק הופץ להערות הציבור בדוא"ל לאחר חצות הלילה, לתגובה עד ליום 27.5.20.
היעלה על הדעת, כי יינתן פרק זמן כה מזערי לתגובה לתזכיר כה מורכב, כה רחב ובעל השלכות כה מרחיקות לכת על זכויות אדם ?! האם יעלה על הדעת שגורם מקצועי כלשהו יוכל להגיב בצורה הוגנת וראויה לגופו של תזכיר בפרק זמן כה קצר ?!

8. ברי, כי התנהלות חסרת תקדים זו מובילה למסקנה, כי נעשה כאן מחטף חקיקתי שפוגע למעשה בזכות יסוד מבלי שהציבור יוכל ליתן דעתו על כך בצורה מושכלת תוך זמן סביר ומבלי שפורטו נסיבות מיוחדות להתנהלות זו. להזכירכם, אנו בשלהי משבר הקורונה, המשק על סף פתיחה מוחלטת, אין כל סיבה שהתנהלות בתי הסוהר תהיה מנוגדת למגמה זו.
לצערנו, אנו מגיעים למסקנה, כי יתכן שאוכלוסיית העצורים והאסירים, אינה ראויה להליך חקיקה ראוי בעניינה, לגביה הנייר סופג הכל, ולמעשה מדובר בענישה נוספת המושתת עליה שלא באמצעות בתי המשפט על דרך שלילת זכויות יסוד.

9. אך פטור בלא כלום אי אפשר: נבקש בקצירת האומר להאיר את עיניך עד כמה ההסדר המוצע בתקנות אינו הוגן ואינו מידתי ומן הראוי היה לקיים בעניינו הליך היוועצות מקיף ויסודי טרם פרסום דבר החקיקה:

א. שירות בתי הסוהר ביצע הנגשה של מתקניו השונים, והתאים אותם באופן המקסימלי לפגישות בין עורך דין לבין עצור / אסיר, תוך הקפדה יתרה על כללי ההיגיינה והנחיות משרד הבריאות, כך שלא ברור מדוע בכל זאת קיימת הגבלה על כניסת עורכי דין למתקני שב"ס. לפיכך, עת יושם מבחן האמצעי שפגיעתו פחותה, כל הגבלה נוספת שאינה לצורך היא לא מידתית, מעמידה בספק את התנהלות הגורם השלטוני ודינה להיפסל.

ב. בכל הנוגע לקיום מפגש של אסיר עם עורך דינו, הדבר מקבל משנה תוקף שעה שעורך הדין משמש כשלוחו לצורך קידום הליכים משפטיים, למשל: דיון לפני ועדת שחרורים, שהינו בעל משמעות קרדינאלית על חירותו של האסיר ותהליך שיקומו; עתירות אסירים, שבאמצעותן מוטלת ביקורת שיפוטית על החלטות מנהליות המתקבלות בשירות בתי הסוהר וכדו'.

10. לאור האמור לעיל, נראה כי הליכי החקיקה בנוגע לתקנות ולתזכיר החוק הנ"ל בוצעו במחשכים ללא כוונה אמיתית לשתף את הציבור, ובראש ובראשונה לשתף את לשכת עורכי הדין, המופקדת על אינטרס חשוב זה של זכות הייצוג וזכות הטיעון שבפגיעה מהותית בהם עוסקים דברי החקיקה הנ"ל.

TEL-AVIV: 10 DANIEL FRISH ST., 64731, ISRAEL | TELEPHONE +972-3-636-2214 :טלפון | **תל-אביב:** רח' דניאל פריש 10, מיקוד 64731
JERUSALEM: 1 CHOPIN ST. 92190, ISRAEL | FAX +972-1533-6362214 :פקס | **ירושלים:** רח' שופן 1, מיקוד 92190

Email:roshlishka@israelbar.org.il | **Website: www.israelbar.org.il**

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

אבי חימי, עו"ד
ראש הלשכה

11. פרסום דבר חקיקה לציבור באישון ליל עם מתן פרק זמן מזערי לתגובה (אם בכלל) בעניינים שכרוכה בהם שלילת חירות כשעל הפרק פגיעה בזכות יסוד, מנימוקים הקשורים לעיצומו של משבר על אף הימצאותנו בשלהי המשבר, הינו דבר חמור ביותר, הפוגע אנושות באמון הציבור במערכות האמונות על קידום שלטון החוק.

12. אנו סבורים, כי יש לעצור על הסף את הליכי החקיקה הנ"ל, לבצע לגביהם חשיבה מחדש שתיקח בחשבון את כל הנתונים והגורמים הרלבנטיים; ובמקביל, לבצע בדק בית מיידי, כיצד הליך חקיקה לקוי שכזה קורם עור וגידים, דווקא בערוגותיו של גוף ששלטון החוק וערכים של הוגנות והגינות צריכים להיות נשמת אפו.

בברכה,

אבי חימי, עו"ד

ראש לשכת עורכי הדין

<u>העתקים</u>:
עו"ד אריאל זיסל – יועמ"ש המשרד לבטחון פנים.
יושבי ראש הפורום הפלילי וועדות המשנה, לשכת עוה"ד.
יושבי ראש ועדת צבא ובטחון, לשכת עוה"ד.
מר אורי אלפרסי – מנכ"ל לשכת עוה"ד.
עו"ד שמעון לפיד – מנהל מחלקת הוועדות המקצועיות והיחידה להגנת המקצוע, לשכת עוה"ד.
עו"ד דניאל למברסקי – הממונה על הפורום הפלילי, לשכת עוה"ד.

TEL-AVIV: 10 DANIEL FRISH ST., 64731, ISRAEL | TELEPHONE +972-3-636-2214 :טלפון | **תל-אביב:** רח' דניאל פריש 10, מיקוד 64731
JERUSALEM: 1 CHOPIN ST. 92190, ISRAEL | FAX +972-1533-6362214 :פקס | **ירושלים:** רח' שופן 1, מיקוד 92190

Email:roshlishka@israelbar.org.il | **Website: www.israelbar.org.il**